

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoCsp/26/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116224861
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2116224861.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a sudkýň: JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Ľuboslava Vanková, v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a. s., IČO 31575951, so sídlom Hodžova 11, Žilina, proti žalovanému: P. T., nar. XX.X.XXXX, bytom Y. T. XX, o zaplatenie úroku s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava, č. k. 19Csp/130/2016-158 zo dňa 23.októbra 2019, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa potvrdzuje.
- II. Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) súd žalobu zamietol a žalobcovi priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Rozsudok súd prvej inštancie po citácii § 53 ods. 1,2 (ďalej len OZ), § 708, § 497, § 502 ods. 1, § 503 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka (ďalej len ObZ), § 18 ods. 1, § 1 ods. 1, 2 a § 9 ods. 2 písm. i) zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, vecne odôvodnil tým, že predmetom konania zostal nárok žalobcu na zaplatenie 28 % ročného úroku zo sumy 1.133,75 eur od 26.8.2015 do zaplatenia ktorý si vyvodzuje zo zmluvy o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb uzavretej so žalovaným dňa 31.5.2013. Súd nevyhovел žalobe v časti nároku na zaplatenie úroku vo výške 28 % ročne zo sumy 1.133,75 eur od 26.8.2015 do zaplatenia, keď žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadne dôvodnosti tohto nároku. Uviedol, že svoj nárok na úrok si žalobca uplatňoval v zmysle znenia Všeobecných obchodných podmienok - čl. III. písm. A bod 23, bod 27, bod 3.4., bod 3.12, mal za to, že podľa § 18 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch postačuje, aby veriteľ informoval spotrebiteľa na trvanlivom médiu o úrokovej sadzbe, zákon nevyžaduje uvedenie úrokovej sadzby v zmluve o účte.

3. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že žalobca uzavrel so žalovaným Zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, obsahom ktorej bola aj zmluva o zriadení (bežného) účtu, ktorá, ako konštatoval i odvolací súd, je svojou povahou zmluvou spotrebiteľskou, nakoľko žalobca vystupoval ako dodávateľ, t. j. ako osoba, ktorá pri uzavieraní a plnení zmluvy konala v rámci svojej podnikateľskej činnosti a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, t. j. ako osoba, ktorá nekonala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Žalovaný ako nepodnikajúca fyzická osoba uzatvorila zmluvu s vopred vypracovaným predmetom plnenia; neexistujú pritom žiadne dôvodné pochybnosti o tom, že predmetná zmluva o bežnom účte má podobu klasickej formulárovej zmluvy, ktorej typickým znakom je, že sa uzatvára vo viacerých prípadoch a spotrebiteľ spravidla jej obsah nemení vzhľadom na formulárovú predtlač, pričom všeobecné obchodné podmienky sú priamo prílohou zmluvy o bežnom účte.

4. Vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvného vzťahu medzi sporovými stranami, na predmetnú úverovú zmluvu sa vzťahuje právny režim zákona č. 129/2010 Z. z., ktorý v § 9 zakotvuje požiadavku obligatórnych náležitostí takéhoto typu zmluvy. V zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. i) Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva musí obsahovať úrokovú sadzbu ako i podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie. V danom prípade, ako súd uviedol, predmetná Zmluva o poskytovaní bankových produktov a služieb/Zmluva o zriadení účtu neobsahovala podmienky uplatňovania úroku v prípade nepovoleného prečerpania účtu, ani výšku úroku. Uvedené bolo upravené iba vo Všeobecných obchodných podmienkach banky, ktoré majú slúžiť na bližšie vysvetlenie vzájomných povinností účastníkov zmluvy, či širších súvislostí poskytovanej služby. Predmetné Všeobecné obchodné podmienky predstavujú rozsiahly súbor najrozmanitejších ustanovení s množstvom právnických, či ekonomických/„bankových“ termínov, v ktorých je problematické zorientovať sa osobe znalej práva, nieto ešte priemernému spotrebiteľovi, okrem toho ešte i písany veľmi drobným písmom. Zároveň ide o dokument formulovaný výhradne bankou bez akéhokoľvek vplyvu spotrebiteľa.

5. V danej veci sú teda podmienky uplatňovania úroku pri nepovolenom prečerpaní účtu upravené (podľa vyjadrenia žalobcu, a vyplýva to i z predmetnej zmluvy), iba vo Všeobecných obchodných podmienkach, preto neboli rozhodne individuálne dohodnuté. Takáto podmienka bola dojednaná len jednostranne a zaťažuje len žalovaného (ako spotrebiteľa) a spôsobuje tak značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Od spotrebiteľa nie je totiž možné požadovať „poplatky“, ktoré nie sú individuálne dojednané. Vzhľadom na uvedené súd žalobu v časti uplatneného nároku - úroku zamietol.

6. Súd poukázal i na skutočnosť, že k predmetnej zmluve sú pripojené Všeobecné obchodné podmienky Prima banka Slovensko, a.s. účinné od 1.10.2016 (čl. 6 -10 spisu), pričom zmluva bola uzavretá dňa 31.5.2013; následne k vyjadreniu žalobcu doručenému súdu dňa 31.10.2017 žalobca predložil Všeobecné obchodné podmienky Prima banka Slovensko, a.s. účinné od 1.2.2014 (čl. 49-56 spisu); k odvolaniu voči rozsudku doručenom súdu dňa 1.10.2018 žalobca pripojil Všeobecné obchodné podmienky Prima banka Slovensko, a.s. účinné od 1.5.2013 (čl. 96 - 111), ktoré zrejme boli (vzhľadom na dátum účinnosti), aktuálne v čase uzavretia predmetnej zmluvy a z ktorých vyplýva znenie jednotlivých ustanovení na ktoré poukazuje žalobca (čl. III. písm. A bod 23; čl. III. písm. A bod 27). Tieto Všeobecné obchodné podmienky neobsahujú body označené „3.4“ a „3.12“, ktorých znenie cituje žalobca vo svojom vyjadrení doručenom súdu dňa 4.7.2019.

7. Uvedené je ale irelevantné pre rozhodnutie vo veci, nakoľko ako uviedol, podmienky uplatňovania úrokov sú podstatnou náležitosťou zmluvy.

8. Žalobca bol v konaní úspešný, neúspech mal len v časti príslušenstva - úroku, preto mu súd priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

9. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca, podľa § 365 ods. 1 písm. h) a f) CSP. Poukazoval na to, že si nárok na úrok uplatnil z titulu prekročenia, ktoré upravuje zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (§2 písm. f) a § 18). Samotný zákon počíta s možnosťou, že zostatok na účte vzniknutý titulom prekročenia bude úročený.

10. Poukázal na ust. § 18 ods. 1 Zák. č. 129/2010 Z. z. a na to, že zmluva o účte pre prípad prekročenia nemusí ako obligatórnu náležitosť obsahovať údaje uvedené v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. Naopak, podľa ust. § 18 ods. 1 citovaného zákona postačuje, aby veriteľ informoval spotrebiteľa na trvanlivom médiu o úrokovej sadzbe.

11. Zákon uvedený nárok podmieňuje výlučne splnením informačnej povinnosti veriteľa (banky) vo vzťahu k majiteľovi účtu. Žalobca si túto informačnú povinnosť, ktorou zákon podmieňuje možnosť uplatnenia úroku z prekročenia, nepochybne splnil

- Odovzdaním VOP, Sadzobníka poplatkov a Vývesky úrokových sadzieb pri uzatvorení Zmluvy o účte na oboznámenie sa žalovanému, ktorý oboznámenie sa s dokumentáciou potvrdil;
- Zverejnením VOP ako i výšku úrokových sadzieb v Úrokovej výveske na web stránke, a to nielen aktuálne, ale i historické;
- Zverejnením VOP ako i výšku úrokových sadzieb v Úrokovej výveske na každom obchodnom mieste v aktuálnom znení;

- Zasielaním Výpisov z Účtu, z ktorých jednoznačne vyplývajú všetky obraty a teda aj výška a obsah prekročenia a účtovaný úrok;
- Uvedením údajov v Internetbankingu, do ktorého mal žalovaný prístup počas celého obdobia vedenia účtu a v ktorom sú taktiež všetky informácie ohľadom stavu na účte, výške a rozsahu prekročenia a účtovaných úrokoch.

12. Všeobecné obchodné podmienky (VOP) sú súčasťou zmluvy, a to jednak vzhľadom na

- text zmluvy, ktorý VOP uvádza ako neoddeliteľnú súčasť zmluvy, s ktorou sa žalovaný oboznámil a vyslovil súhlas svojím podpisom a jednak tiež s odkazom na
- rozhodnutie SD EÚ z 9.11.2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a. s. proti Kláre Bíroovej, podľa ktorého zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument. V neposlednom rade tento záver vyplýva aj zo samotného
- ust. § 273 Obchodného zákonníka (OBZ) v spojení s povahou úverovej zmluvy ako absolútneho obchodu; konkrétne poukazuje na ust. § 261 ods. 6 písm. d) OBZ, ktoré výslovne možnosť úpravy povinností zo zmluvy v obchodných podmienkach upravuje.

13. Klient preštudovanie zmluvnej dokumentácie a súhlas s ňou potvrdil svojim podpisom na zmluve, t.j. preukázateľne sa oboznámil so zmluvnou dokumentáciou upravujúcou daný zmluvný vzťah. K zmluve o povolenom prečerpaní a k úrokovej sadzbe uvádza, že podľa § 10 ods. 1 písm. a) zák. č. 129/2010 Z. z. účinného v čase uzatvorenia zmluvy o povolenom prečerpaní Zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, musí obsahovať tieto náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a), b), d), f),g), i) a w).

14. Zo zmluvy o povolenom prečerpaní jednoznačne vyplýva, že táto obsahuje úrokovú sadzbu v čl. 1 Zmluvy - variabilná úroková sadzba je 19,9 % p. a. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli aj Všeobecné podmienky, pričom VOP účinné v čase uzatvorenia zmluvy o povolenom prečerpaní upravovali uvedené v čl. 8. Bod 8.8 Úročenie.

15. Súd v bode 11. odôvodnenia rozsudku poukázal na skutočnosť, že žalobca v podaní zo dňa 1.7.2019 (doručené súdu 4.7.2019) poukázal na body 3.4, 3.12 VOP, ktoré však VOP účinné v čase uzatvorenia zmluvy o účte neobsahujú. K uvedenému žalobca uvádza, že v predmetnom podaní žalobca rozlišoval medzi VOP účinnými v čase uzatvorenia Zmluvy o účte a VOP účinné v čase prekročenia, čo však súd prvej inštancie nevzal do úvahy. Žalobca poukázal na čl. III. písm. A bod 23. a bod 27. VOP účinných v čase uzatvorenia Zmluvy o účte, a teda je zrejmé, že v čase uzatvorenia zmluvy o účte neboli ešte účinné VOP, ktoré boli účinné až ku dňu vzniku prekročenia, a preto VOP účinné v čase uzatvorenia Zmluvy o účte nemohli obsahovať ustanovenia VOP účinných v neskoršom období (keď došlo k prekročeniu).

16. Na základe zmluvy o bežnom účte, zmluvy o spotrebiteľskom úvere - povolené prečerpanie a príslušných VOP žalobca rozlišoval tieto tri režimy debetného úročenia zostatku na osobnom účte:

A. Sadzba úroku 19,9 % ročne vyplýva zo zmluvy o povolenom prečerpaní čl. 1. a VOP čl. 8.8 a je platná počas trvania povoleného prečerpania.

B. Úrok z omeškania z čiastky, ktorou žalovaný prekročil limit povoleného prečerpania, ktorý je účtovaný počas trvania nepovoleného prekročenia limitu povoleného prečerpania až do zníženia limitu na 0,- EUR resp. do vyrovnania prečerpania do výšky povoleného prečerpania.

C. Sadzba úroku 28 % ročne je platná pre nepovolené prečerpanie a vyplýva z VOP čl. 3.12 (účinné ku dňu zníženia limitu PP na 0,-EUR) v spojení s Výveskou úrokových sadzieb časť „Úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu- a v spojení s ustanoveniami zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (§ 2 písm. f) a § 18).

17. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že Zmluva o účte pre prípad prekročenia nemusí ako obligatórnu náležitosť obsahovať údaje uvedené v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., pričom podľa ust. § 18 ods. 1 citovaného zákona postačuje, aby veriteľ informoval spotrebiteľa na trvanlivom médiu o úrokovej sadzbe, pričom zákon uvedený nárok podmieňuje výlučne splnením informačnej povinnosti veriteľa (banky) vo vzťahu k majiteľovi účtu a že Zmluva o povolenom prečerpaní obsahovala náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. i) zák. č. 129/2010 Z. z.

18. Navrhol, aby odvolací súd v zmysle § 388 Civilného sporového poriadku rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil tak, že žalovaného zaviazal povinnosťou zaplatiť žalobcovi úrok vo výške 28 % p. a. z nezaplatenej istiny 1.133,75 Eur od 26.8.2015 do zaplatenia a to v lehote 3 dni od právoplatnosti rozsudku a zároveň, aby žalobcovi priznal aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške zaplateného súdneho poplatku.

19. Žalovaný odvolací návrh nepodal, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadril.

20. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 367 ods. 3 CSP), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania (§ 383 a § 384 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu dôvodné nebolo.

21. Predmetom nároku žalobcu bolo zaplatenie sumy vo výške 1.133,75 eur, 28 % ročný úrok zo sumy 1.133,75 eur od 26.8.2015 do zaplatenia, a náhradu trov konania, na tom skutkovom základe, že dňa 31.5.2013 žalobca a žalovaný uzavreli Zmluvu č. 1571275002 na základe ktorej žalobca pre žalovaného zriadil a viedol účet žalovaného. Rozsudkom č. k. 19Csp/130/2016-81 zo dňa 5.9.2018 súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.133,75 eur a vo zvyšku žalobu zamietol. Na základe odvolania žalobcu proti rozsudku v zamietajúcej časti, Krajský súd v Trnava uznesením č. k. 24Co/7/2019 - 135 zo dňa 7.5.2019 rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcom výroku a v závislom výroku o náhrade trov konania zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

22. V poradí druhým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol s odôvodnením, že podmienky uplatňovania úroku pri nepovolenom prečerpaní účtu sú upravené (podľa vyjadrenia žalobcu, a vyplýva to i z predmetnej zmluvy), iba vo Všeobecných obchodných podmienkach, preto neboli rozhodne individuálne dohodnuté. Takáto podmienka bola dojednaná len jednostranne a zaťažuje len žalovaného (ako spotrebiteľa) a spôsobuje tak značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Od spotrebiteľa nie je totiž možné požadovať „poplatky“, ktoré nie sú individuálne dojednané.

23. Pretože odvolací súd preberá v celom rozsahu súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel i k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku, a pretože odvolací súd zároveň v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. K odvolacím námietkam žalobcu udáva ešte nasledovné:

24. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že uzavreli dňa 31.05.2013 zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb. Sporným nebolo ani to, že žalovaný sa dostal na účte do nepovoleného prečerpania.

25. Podľa § 18 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, ak ide o zmluvu o otvorení bežného účtu a existuje možnosť, že sa spotrebiteľovi umožní prekročenie, veriteľ je povinný informovať spotrebiteľa pravidelne v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi o úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru, podmienkach, ktoré upravujú jej uplatňovanie, indexe alebo referenčnej sadzbe, ktorá sa vzťahuje na pôvodnú úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, sankciách, úrokoch z omeškania a poplatkoch za toto prekročenie a podmienkach, za ktorých sa tieto poplatky môžu meniť.

26. K odvolacím námietkam žalobcu, odvolací súd poukazuje na nález Ústavného súdu ČR z 11.11.2013, sp. zn. I.ÚS 3512/11, kde je uvedené, že v rámci spotrebiteľských zmlúv dojednaní o zmluvnej pokute (argumentum a minoriad maius tým skôr o predmete hlavného záväzku resp. o podstatných

náležitostiach zmluvy, pozn. súdu) v zásade nemôžu byť súčasťou tzv. všeobecných zmluvných podmienok, ale len spotrebiteľskej zmluvy samotnej (na ktorú spotrebiteľ pripája svoj podpis). Ústavný súd zdôraznil, že dodávateľ sa má chovať k spotrebiteľovi, ktorý je slabšou zmluvnou stranou poctivo, v opačnom prípade mu nie je možné poskytnúť právnu ochranu. Zásada poctivosti sa prejavuje aj tým, že zmluvné dojednania nesmú byť umiestnené v oddieloch, ktoré vzbudzujú dojem nepodstatného charakteru. Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednania technického a vysvetľujúceho charakteru, a naopak nesmú slúžiť k tomu, aby do nich v často neprehľadnej, zložitej formulovanej a malým písmom písanej forme skryl dodávateľ dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa zrejme uniknú.

27. Hoci vyššie uvedené rozhodnutie sa týka zmluvnej pokuty, je možné ho aplikovať aj v prípade úrokov z nepovoleného prečerpania. Pokiaľ má žalovaný platiť úrok z nepovoleného prečerpania, je potrebné, aby spotrebiteľ mal vedomosť nielen o výške úrokovej sadzby, ktorej výška by mala byť uvedená v samotnej zmluve, ale zároveň mal prehľad a vedomosť za čo úrok platí.

28. Ustanovenie § 2 písm. m) zákona o spotrebiteľských úveroch vymedzuje pojem trvanlivé médium, ktorým sa v zmysle zákonnej definície rozumie každý prostriedok, ktorý umožňuje uloženie informácií spôsobom prístupným na používanie v budúcnosti na časové obdobie zodpovedajúce účelom informácií a ktorý umožňuje verné reprodukovanie uložených informácií.

29. Východiskom spotrebiteľskej ochrany a legislatívne sledovaným cieľom osobitnej úpravy spotrebiteľských vzťahov je predpoklad, podľa ktorého sa spotrebiteľ, spravidla laik len s minimálnym, alebo úplne žiadnym právnym povedomím, ocitá vo faktickom nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť dodávateľa, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb a najmä s ohľadom na možnosť stanovovať a vopred definovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv, do ktorých spravidla spotrebiteľ ani nemá možnosť reálne zasahovať, prípadne ich obsah individuálne ovplyvňovať. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že spotrebiteľ spravidla nie je na zmluvné rokovanie žiadnym spôsobom vopred pripravený, pri kontraktácii je využívaný moment prekvapenia, nízke právne povedomie a neskúsenosť spotrebiteľa. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv a zákonom poskytnutej spotrebiteľskej ochrany je snaha prostredníctvom zákona vyrovnať túto faktickú nerovnosť a to formou obmedzenia autonómie vôle. Autonómia vôle, ktorá je elementárnou podmienkou fungovania materiálneho právneho štátu, nie je úplne absolútna, ale je limitovaná v rámci spotrebiteľských vzťahov princípom ochrany spravidla výrazne slabšej zmluvnej strany, ktorá uzatvárala právny úkon s nekritickou dôverou v určitý, druhou stranou jej prezentovaný skutkový a aj právny stav.

30. S dôrazom na dôsledné rešpektovanie práva spotrebiteľa, ako aj citovanej právnej úpravy zákona o spotrebiteľských úveroch v ustanovení § 18 ods. 1 a 2, ukladajúcich povinnosť veriteľovi informovať spotrebiteľa pravidelne v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, je potom správny právny záver prijatý súdom prvej inštancie, že z vykonaného dokazovania nevyplývalo dojednanie zmluvných strán o práve žalobcu na sankčný úrok vo výške 28 % ročne v prípade nepovoleného prečerpania bežného účtu, keďže takéto dojednanie nebolo súčasťou zmluvy a výslovne ani súčasťou všeobecných zmluvných podmienok a ani splnenie zákonných podmienok pre jeho uplatnenie s poukazom na § 18 ods. 1 a 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

31. Odvolací súd sa v plnej miere stotožňuje a prisviedča záveru súdu prvej inštancie, že nebolo preukázané, že žalobca oboznámil žalovanú s týmto úrokom v listinnej forme alebo na trvanlivom nosiči, za ktorý nemožno považovať zverejnenie na internetovej stránke, pričom treba vychádzať zo zákonnej definície „trvanlivého média“ ako je obsiahnutá v § 2 písm. m) zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom na podporu tohto výkladu súd čerpal z dôvodovej správy k tomuto ustanoveniu, v ktorej bolo definované „trvanlivé médium“, ako „akýkoľvek nástroj, ktorý umožňuje spotrebiteľovi uchovať informácie, ktoré sú mu osobne určené, a to spôsobom, ktorý umožňuje použitie tejto informácie v budúcnosti na účely, ktoré plní táto informácia a ktorý umožňuje nezmenené reprodukovanie uložených informácií (ide napríklad o CD alebo USB flash disky a nejde napríklad o email)“. Z tohto dôvodu dospel súd k záveru, že žalobcom tvrdené zverejnenie informácie o výške úrokovej sadzby (28 % ročne) na svojej internetovej stránke nezodpovedá podmienke informovania spotrebiteľa (žalovanej) na trvanlivom

médiu. Pokiaľ zákon vyžaduje trvalosť (trvanlivosť) nosiča požadovaných informácií pre spotrebiteľa, rozhodne sa nemožno stotožniť s argumentom žalobcu, že za trvalivé médium, respektíve trvalý nosič informácií tak, ako ho definuje a požaduje Zákon o spotrebiteľských úveroch, je možné považovať jeho webovú stránku (hoci aj s historickými údajmi). Nemožno za trvalé médium označiť informácie, ktoré sú obsiahnuté na webovom sídle veriteľa, pretože jednak výlučne tento má právo disponovať svojou webovou stránkou, meniť jej obsah, upravovať informácie na nej zverejnené a obsiahnuté a najmä, má aj výlučne veriteľ právo prípadne aj svoju web stránku podľa svojej vôle a uváženia zrušiť a tým aj trvalo znemožniť a znepřístupniť údaje v nej obsiahnuté pre akékoľvek iné subjekty. Pokiaľ spotrebiteľ nemá skutočnú a reálnu (nielen hypotetickú) možnosť skutočne kedykoľvek a trvalo sa k zákonom požadovaným údajom a informáciám dostať a pokiaľ výlučne len na vôli veriteľa spočíva umožnenie prístupu spotrebiteľovi k týmto informáciám, nemožno mať za to, že bola splnená povinnosť veriteľa informovať na trvalom nosiči informácií o prekročení, výške prekročenej čiastky, úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru, akýchkoľvek uplatniteľných sankciách, poplatkoch alebo úrokoch z omeškania, iných možnostiach riešenia tohto prekročenia vrátane ponuky iných úverových produktov (ako to vyplýva z § 18 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch).

32. Pokiaľ žalobca argumentuje v odvolaní, že si túto informačnú povinnosť splnil a to odovzdaním VOP, Sadzobníka poplatkov a Vývesky úrokových sadzieb pri uzatvorení zmluvy o účte, odvolací súd uvádza, že tento argument neobstojí, pretože celkom zjavne zmluva o bežnom účte bola uzatvorená v inom časovom období, ako sa dostal žalovaný do právneho režimu prekročenia, resp. nepovoleného prečerpania účtu a pokiaľ aj boli poskytnuté spotrebiteľovi VOP, sadzobník a ostatné dokumenty pri uzatvorení zmluvy o bežnom účte, boli to dokumenty účinné ku dňu 31.05.2013 a v čase, kedy sa žalovaný dostal do režimu nepovoleného prečerpania, celkom zjavne už aktuálne neboli. Sám žalobca v odvolaní uvádza, že v žalobe si vyvodzuje nárok na úrok 28 % p. a. z dlžnej sumy z bodu 3.12 VOP účinných ku dňu prečerpania, ktoré nemohol odovzdať spotrebiteľovi pri uzatváraní zmluvy o bežnom účte dňa 31.05.2013.

33. Odvolací súd v tejto súvislosti opätovne poukazuje na relevantný právny názor obsiahnutý v náleze Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 3512/11 zo dňa 11.11.2013: „Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách (na rozdiel od zmlúv obchodných) majú slúžiť predovšetkým na to, aby nebolo potrebné do každej zmluvy dávať dojednanie technického a vysvetľujúceho charakteru. Naopak, nezodpovedá zásade profesionality a poctivosti, ak sa dávajú do nich dojednanie, ktoré sú pre uzavretie zmluvy podstatné, z hľadiska informovania spotrebiteľa dôležité, resp. ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých sa predpokladá, že si ich spotrebiteľ „nevšimne“, teda nebude im venovať pozornosť. Ak takéto podstatné ustanovenia dodávateľ zahrnie do všeobecných obchodných podmienok, nepočína si v právnom vzťahu poctivo a takémuto konaniu nemožno priznať právnu ochranu.“ Žiada sa zdôrazniť, že úprava tak podstatnej náležitosti zmluvy o úvere (nepovolené prečerpanie má povahu úveru), ktorou bez pochyb úrok z úveru je, len v obchodných podmienkach (a odvolací súd zdôrazňuje a poznamenáva, že aj to len úprava nároku na úrok, avšak už nie jeho konkrétnej výšky), ktorých obsah spotrebiteľ nemohol ovplyvniť a pripravil ich výlučne veriteľ, vyvoláva zásadnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a to výrazne v neprospech spotrebiteľa. Samotná výška tohto úroku 28 % ročne nevyplýva zo žiadneho zmluvného dokumentu, ktorý by bol zmluvnými stranami dojednaný a spotrebiteľovým podpisom verifikovaný, resp. zo žiadnej súčasti zmluvy o povolenom prečerpaní na účte. Podľa názoru odvolacieho súdu taká závažná náležitosť zmluvy o úvere ako je výška úroku, má byť uvedená priamo v texte samotnej zmluvy a nie na inom dokumente. Konkrétna výška tohto úroku z nepovoleného prečerpania navyše nebola obsiahnutá ani len vo všeobecných obchodných podmienkach (na obsah ktorých aspoň zmluva odkazovala), ale len v Sadzobníku poplatkov pre fyzické osoby, v časti „Úrokové sadzby produktov“ - Úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu vo výške 28 %. Už z uvedeného, že konkrétna výška úroku, nebola obsiahnutá nielen v zmluve, ale ani vo VOP, ale len v sadzobníku, na ktorý ani zmluva neodkazovala a teda nemožno v žiadnom prípade tento sadzobník považovať za súčasť zmluvy, je potom zrejmý záver, že takýto úrok nebol súčasťou kontraktčného procesu, spotrebiteľ o ňom nemal vedomosť z obsahu zmluvy, ktorú podpísal, ani z obsahu VOP a nemožno tak mať za to, že by tento úrok bol dojednaný zmluvnými stranami, osobitne nie ako individuálne dojednanie so spotrebiteľom.

34. Taktiež pokiaľ žalobca namieta v odvolaní, že si splnil svoju informačnú povinnosť zverejnením VOP ako i výšky úrokových sadzieb na výveske na web stránke, k tomuto už zaujal odvolací súd názor v predchádzajúcom bode odôvodnenia rozsudku a opakovane zdôrazňuje, že nemožno mať za trvalé

médium údaje, ktoré sú výlučne v dispozícii veriteľa, ktorý ich môže kedykoľvek meniť, dopĺňať, alebo úplne odstrániť. Taktiež nemožno považovať za splnenie tejto zákonnej povinnosti zverejnenie VOP a sadzobníkov o výške úrokových sadzieb na každom obchodnom mieste veriteľa, pretože jednak je ťažko mysliteľné, že na každej pobočke veriteľa sú vždy a trvalo k dispozícii komukoľvek všetky znenia VOP a sadzobníkov kedykoľvek o ne ohľadom akejkolvek relevantnej doby spotrebiteľ požiada a jednak nie je splnenie povinnosti veriteľa informovať, ktorá je daná a uložená veriteľovi, tým, že veriteľ pasívne poukáže, kde by sa eventuálne spotrebiteľ mal dostaviť za účelom vyžiadania si týchto informácií.

35. Nemožno mať za to, že si veriteľ splnil zákonnú informačnú povinnosť zasielaním výpisov z účtu, z ktorých podľa tvrdenia žalobcu bol klient informovaný o konkrétnej úrokovej sadzbe vo výške 28 % ročne v prípade nepovoleného prečerpania debetného zostatku na účte. Z predložených listinných dôkazov obsahnutých v spise mal odvolací súd preukázané, že toto tvrdenie žalobcu sa nezakladá na pravde, pretože žalovaný bol na výpise z účtu informovaný o výške limitu povoleného prečerpania, respektíve o skutočnosti, že jeho výška limitu povoleného prečerpania od 01.04.2015 je 0 eur, avšak ohľadom úrokov sa na výpisoch uvádza len oznámenie: „Pri čerpaní do výšky toho limitu je úroková sadzba 19,90 % p. a. Nad uvedenú výšku sa k úrokovej sadzbe pripočíta úrok z omeškania vo výške 5,00 % p. a.“ Nikde vo výpisoch nie je zmienka o úrokoch pri nepovolenom prečerpaní vo výške 28 % p. a. Taktiež pokiaľ žalobca v odvolaní argumentuje, že si zákonnú informačnú povinnosť splnil tým, že údaje o konkrétnej výške úrokov 28 % ročne pri nepovolenom prekročení limitu je obsahnutá v internetbankingu, do ktorého mal žalovaný prístup počas celého obdobia vedenia účtu, ani táto procesná obrana odvolateľa neobstojí, a to opäť s poukazom na už vyššie prezentované názory odvolacieho súdu. Nie je predovšetkým splnená zákonná požiadavka trvalosti uloženia údajov a trvanlivosti média, ku ktorému má spotrebiteľ kedykoľvek a trvalo zabezpečený prístup, pokiaľ je v dispozičnej sfére žalobcu kedykoľvek klientovi prístup k internetbankingu mu zamedziť či znepřístupniť niektoré údaje a formácie. Taktiež je len v hypotetickej rovine, či skutočne každý klient banky (každý spotrebiteľ) má reálny prístup k internetu a či mal umožnené technické pripojenie na internetbanking, prípadne či tieto elektronické služby banky aj skutočne reálne využíva a má o ne záujem. Pokiaľ to zákon výslovne ukladá ako povinnosť veriteľovi informovať preukázateľne a na trvanlivom nosiči (ako to vyplýva z citovaného ustanovenia § 18 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úverov), všetky uvedené spôsoby žalobcom tvrdeného trvalého informovania žalovaného o konkrétnej úrokovej sadzbe 28 % ročne pri nepovolenom prečerpaní limitného rámca celkom zjavne neobstoja.

36. S ďalšími odvolacími argumentmi žalobcu sa odvolací súd už nezaoberal, pretože to nepovažoval pre rozhodnutie vo veci samej za rozhodné. Posúdenie vyššie uvedených sporných otázok vzhľadom na prijaté závery by nemali za následok priaznivejšie rozhodnutie pre žalobcu.

37. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v súlade s § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

38. Žalovaný má voči žalobcovi podľa § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške, vzhľadom na to, že žalovaný bol v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešný. Vzhľadom na to, že žalovanému žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli, odvolací súd rozhodol, že žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva podľa čl. 4 ods. 2 CSP.

39. Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).